

bort fra sig. Det er formentlig fuldkommen rigtigt, at selve Virksomheden udøves af saa mange Private som muligt og ved private Kræfter, men Kontrollen med Virksomheden, Kontrollen med Statstilskudet vedrørende Anvendelsen heraf, bør ikke finde Sted fra Autoritetens eller Institutionens Side, der staa uden nogen Forbindelse med Rigsdagen, den bør ske fra selve den ansvarlige Myndigheds Side, fra Ministeriets Side, og en saadan Kontrol ere vi villige til at give en Bevilling til, og det er derfor, der er foreslaaet optaget et Beløb af 2000 Kr. til Tilsyn med den tekniske Undervisning". Den daværende Minister — jeg retter ikke denne Bebrejdelse mod den nuværende Minister — afsøgte Kammerherre Skeel, modtog denne Bevilling uden nogen Indsigelse, og dette Thing maatte da være berettiget til at tro, at han vilde have udført Tanken saaledes, som den var udtalt af den ærede Ordfører og tiltraadt af Thinget ved dets Afstemning. Men den daværende Minister gjorde det stik Modsatte; han søiede det tekniske Selskabs Skoles Bestyrelse, eller maatte rettere dens Forstander, og lod ham blive den egentlige faktiske Tilsynsmand ved Skolerne. Dette Forhold har i mange Maader været uheldigt og har skabt en Del Misnoie omkring i Landet. Der har været Tider, hvor Undervisningen ved det tekniske Selskabs Skole i Kjøbenhavn ikke har kunnet staa Maal med den Undervisning, der har været ført i enkelte tekniske Skoler i Provindserne. Det er vist ikke ubekendt for adskillige ærede Medlemmer, at der har været ført en temmelig stærk Kamp og Strid mellem Bestyrelsen og adskillige af Lærerne ved de tekniske Skoler, der har ført til, at man paa forskellige Omraader har maattet indføre et helt nyt Undervisningsystem, et Undervisningsystem, der efter mit Kjendskab til disse Forhold er meget heldigt. Det tekniske Selskabs Skole i Kjøbenhavn staar paa en Maade paa en lignende Fod som de tekniske Skoler i Provindserne, begge nyde Understøttelse af Ministeriet, og begge burde kontrolleres af Ministeriet. Det kan ikke Andet end synes et aparte Forhold, naar man ser, at den tekniske Skole her i Kjøbenhavn, der paa mange Maader staar i lignende Forhold som de andre tekniske Skoler, er den, som fører det egentlige Tilsyn med og paa en Maade har en Slags Formynderskab over de tekniske Skoler i Provindserne. Dette Forhold er i høi Grad uheldigt; jeg beklager, at den nuværende høitærede Indenrigsminister er fulgt i det Spor, som hans Forgænger var staaet ind paa. Det glæder mig imidlertid at høre en Udtalelse fra den

ærede Minister, der gik ud paa, at Spørgsmaalet er taget under fornyet Overveielse, og at den ærede Minister søiede til, at Spørgsmaalet vilde blive ordnet paa en saadan Maade, at det kunde tilfredsstille den ærede Ordfører. Jeg er nemlig overbevist om, at den ærede Ordfører endnu vedskjender sig de Udtalelser, som jeg før tillod mig at oplæse, og hvis den høitærede Minister vil ordne Forholdet i Overensstemmelse dermed, kan jeg kun meget ønske det, og det skulde i høi Grad glæde mig. Jeg henleder derfor den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, at saaledes som Forholdet er ordnet, er det stik imod, hvad der var Thingets Opfattelse, da det i Samlingen 1882—83 var saa godmodigt at skjænke 2000 Kr. til dette Tilsyn.

Ordføreren (Holstein): Ja, denne Sag har jeg allerede omtalt, men det var vist den Gang, det ærede Medlem endnu ikke var kommen tilstede (Berntsen: Ja, desværre!) og jeg skal da ikke nu videre forfølge dette. Jeg skal blot i Anledning af den ærede Ministers Bemærkninger sige, at det forekommer mig ikke, at den Betragtning kan gjøres gjældende i den Grad, som jeg synes, det skete fra den ærede Ministers Side, at det er Undervisningens Godhed, der bliver det Afgjørende. Det bliver det ikke (Indenrigsministeren: Tildels dog!) Tildels maatte, men det maa dog bestandig være det underordnede Hensyn. Hovedhensynet er, at der gives Undervisning til et vist Punkt, og at den spredes saa meget som muligt. Det er ikke Meningen at staae en udmærket Undervisning ved Hjælp af denne Bevilling, thi den udmærkede Undervisning maa i Almindelighed staaes tilveie ved de Privates egne Kræfter og ved ekstraordinær Undervisning. Den Undervisning, vi her støttede, er den, som egner sig for de Fleste, den, der skal spredes til saa Mange som muligt, og dette tror jeg ikke, der er taget tilstrækkeligt Hensyn til ved den Inspektion, som nu finder Sted. Men jeg skal nævne med at have fremdraget denne Sag, og jeg skal sige, at Grunden dertil er den ærede Ministers Udtalelse. Naar den ærede Minister har sagt, at Spørgsmaalet om Tilsynet er taget under fornyet Overveielse, og at han tror at kunne komme til en Overenskomst med os om Sagen, vilde det være urigtigt fra vor Side nu yderligere at trænge ind paa ham. Nu er Spørgsmaalet reist, vore Anker over Tilsynet og vor Betragtning af det hele Spørgsmaal tror jeg, er kommen saa fhyldig frem, som det behøves; vi afvente nu, hvad den ærede Minister i saa Henseende maatte forelægge. — Med Hensyn til det af Besle